

K Ü L Ö N F É L É K.

Péterfi Dénes emlékünnepelely. A kolozsvári unitárius egyházközség — folyó évi november hó 21-én délelőtt, — szép és bensőségteljes emlékünnepe keretében áldozott néhai kiváló papja: Péterfi Dénes emlékének. Az ünnepelelyt, amely a lelkészkör közgyűlését követőleg tartatott, a theologia akadémiái dalárda éneke után *dr. Ferencz József* egyházközségi gondnok nyitotta meg rövid és tartalmas beszéddel. A megnyitó után *dr. Gál Kelemen* olvasott föl „Emlékezés Péterfi Dénesről” címen s értékes és magas nivóju tanulmányban, meleg hangon emlékezett meg Péterfi Dénesnek, mint tanárnak, mint egyházi írónak, de legkiváltképpen, mint egyházi szónoknak és mint a „Keresztény Magvető” szerkesztőjének egyházi életünkben szerzett nagy érdemeiről, betöltött fontos szerepéről, igen jelentőségteljes és kiemelkedő munkásságáról; nemkülönben nagy elismeréssel méltatva az ő szép életét s jellemének nemes vonásait. Hasonló meleghangu méltánylással emlékezett meg a néhairól *S. Nagy László* író is, aki „Péterfi Dénes életéből” címen tarott felólvásásában néhány kedvesen jellemző epizódot sorolt fel a néhai életéből. Az emlékünnepelelyt *Ürmösi Károly* esperes-lelkész bezáró beszéde fejezte be, a mely a midőn a néhait tömör rövidséggel jellemző méltatásban hajtotta meg az ő emléke elótt az elismerés zászlaját, egyben köszönetet mondott az egyházközség nevében úgy a szereplőknek, mint a megjelent közönségnek, amelynek soraiban a helybeli református egyházközség és theologia képviselőin kívül az unitárius lelkészkör tagjai teljes számban s az egyházközség tagjai is szép számban voltak jelen.

i. y.

A Dávid Ferenc Egylet közgyűlése nov. 21-én délután 4 órakor szép közönség jelenlétében folyt le. A teologusok éneke és Katona Ferenc esperes imája után ügyvezető alelnök nyitotta meg az ülést. Bejelentette az Egylet érdemes elnökének br. P. Horváth Kálmánnak lemondását s javasolta, hogy a távozott nagy érdemeire való tekintettel válassza meg a közgyűlés örökös tiszteletbeli elnökének, amit a közgyűlés egyhangu lelke-

sedéssel elfogadott. Ezután következett az új elnök megválasztása. Az új elnököt, br. P. Horváth Arthurt, küldöttségileg hívta meg a közgyűlés. Megjelenésekor zajos óvációban részesült s tartalmas beszéddel foglalta el az elnöki széket. A műsor kiemelkedő pontja volt Szentmiklós Lászlóné, Pákey Márta felolvasása. A titkári és pénztári jelentést a közgyűlés több értékes felszólalás után elfogadta. Az Egyesület alapítóinak száma az elmúlt évben 43-al szaporodott.

Hunyadi Demeter püspök halála. Hunyadi püspök halálának körülményeit eddig Jekelius följegyzéseiből (Chronicon Fuchsio Lupino Oltardinum I. k. 86. l. és Gyulafi Lestár történelmi maradványai 16. l.) ismertük.

Az ő tudósításánál azonban részletesebben megírja a püspök hirtelen halálát *Amalteo* erdélyi nuntius VIII. Kelemen pápához küldött negyedik jelentésének utóiratában. A Kolozsvárt 1592. jul. 11-én kelt, olasz nyelvű jelentést dr. Veress Endre közölte a *Monumenta Vaticana* II. sorozat, III. kötet (Erdélyországi pápai követek jelentései VIII. Kelemen pápa idejéből 1592—1600) 29., 30. lapjain. Ime a tudósítás:

„*Utóirat.* Nem akarom elmulasztani, hogy ne értesítsem Szentségedet Hunyadi Demeter haláláról. Azoknak a gonosz szolgáknak (minisztereknek) volt egyike, akik Erdélyt megfertőzték az arianus eretnekséggel és aki Blandrata († 1598 ápr.), Dávid Ferenc és Paleologus halála után oly igen nagy becsületben maradt felekezeténél, hogy az arianusok ál-püspöke lett az országban, mintha meg lett volna hozzá a tudománya. Ez július 5-én, vasárnap prédikált a kolozsvári nagy templomban. Amos egyik jövendölését a VIII. fejezetben magyarázván, ahol az Isten igéjének éhezéséről és szomjuhozásáról beszélt és a szomjuhozást magyarázta, melyet a mi időnkben szenvedett a keresztény nép. Abban a pillanatban, melyben azt akarta megmagyarázni, mi az Isten igaz igéje, gutaütés miatt a szószékre bukott és erős hányása megakadályozta nyelvét, hogy egyetlen szót is ki tudjon ejteni. Méltán hihetjük, hogy az Isten jogos ítélete volt ez, aki látván, hogy hamisan fogja magyarázni az isteni ígét, nem akarta megengedni, hogy tovább csalja ezt a népet. Rögtön haza vitték és ágyba fektették, ott feküdt egész nap és egész éjjel anélkül, hogy beszélni tudott volna. A következő reggelen boldogtalanul eltávozott az életből, hogy nagy bűnei miatt elvegye érdemelt büntetését.”

Eddig szól a tudósítás, melyet kiegészítünk dr. Veress Endre jegyzetei alapján a temetéséről szóló néhány adattal: Hunyadi temetéséről Fejér Tamás, Igyártó Simon egyháziak és Tótházi Mihály 1592-ki számadáskönyvében, Kolozsvár város ó-levéltárában ezeket találjuk:

1592 Nona die Julii vonták az nagyharangot 6. az megholt püspök uramnak, Hunyadi Demeternek gratis. — 7 Julii Biró uram akaratjából az püspök temetésekor adtam a lectornak, hogy a papokra költött fl. 3. Közli: dr. k. e.

Igazgatóváltás a kolozsvári kollegiumnál. Ősi kollegiumunk igazgatója: dr. Gál Kelemen lemondott az állásáról, melyet 25 éven keresztül híven és becsülettel töltött be. Ez idő alatt nevét kitörülhetetlenül beírta az intézet történetébe. Gál Kelemen mint igazgató mindig hivatása magaslatán állott s egyetlen célt tartott szemel előtt: a gondjaira bízott intézet jó hírét, ősi hagyományainak megőrzését, erkölcsi és szellemi színvonalának a fejlesztését. Ezenkívül más területeken is számottevő munkásságot fejtett ki. Folyóiratunknak is 10 éven át érdemes szerkesztője volt. A folyó évi Főtanács érdemei elismeréséül a tiszteletbeli igazgatói címet adta neki. Helyét az egyházi Főtanács választása alapján dr. Borbély István tanár, folyóiratunk egyik szerkesztője foglalta el.

A Keresztény Magvető

megjelenik minden négy hónapban egyszer, legkevesebb 3 ív tartalommal.

A *Keresztény Magvető* a szabadelvű kereszténység szolgálatában áll. Célja: a tiszta keresztény theizmus magasztos eszméit a jelenkor különböző gondolatáramlatai közt fenntartani s emellett szolgálni azoknak az érdekeknek is, melyek az egyház s különösen az unitárius és más szabadelvű egyházak életére történelmi vagy gyakorlati szempontból vonatkoznak.

Évégre közöl hit-bölcseleti és történelmi tanulmányokat, értekezéseket, szépirodalmi munkákat s másnemű dolgozatokat s azonkívül az oktatás- és nevelésügynek is tért szentel; az egyházi és oktatásügyi nevezetesebb mozgalmakat figyelemmel kíséri.

Előfizetési ára egész évre: 150 lej. Pártoló díj egész évre: 200 lej, mely összeg *Hadházy Sándor* egyházi pénztárnok, az U. I. T. pénztárnoka címere küldendő (Cluj-Kolozsvár, Unitárius Kollégium.) Az Unitárius Irodalmi Társaság alapító és rendes tagjai fél árban kapják a folyóiratot.

Az Unitárius Irodalmi Társaság.

(Cluj—Kolozsvár, Unitárius Kollegium).

Célja: az unitárius irodalomnak és történelemnek, s általában a tudománynak unitárius szellemben való művelése, az unitárius hívek közművelődésének előmozdítása.

Tagjai: tiszteleti, levelező, alapító és rendes tagok. A tiszteleti és levelező tagokat a Társaság választja.

Alapító tag lehet, ki egyszersmindenkorra 500 lej tagsági díjat befizet

Rendes tag lehet, ki évente 50 lej tagsági díjat befizet.

A belépést legcélszerűbb postai levelező lapon, vagy az unitárius lelkészek útján jelenteni az elnökségnek.

Eszközei: A Társaság vándorgyűléseket tart; kiadja a *Keresztény Magvető* c. 3 havi folyóiratot, valamint *Az Unitárius Irodalmi Társaság Szakkönyvtárát* és az *Unitárius Könyvtárt*; eredeti és fordított tudományos műveket hocsát közre; segélyez az unitárius közművelődést előmozdító minden tudományos, szép-irodalmi és művészi törekvést.

Címe: Unitárius Irodalmi Társaság, Cluj—Kolozsvár, Unitárius Kollégium.

Dr. Ferenczy Géza,
egyházi főgondnok,
igazgató.

Ferencz József,
unitárius püspök,
elnök.

Dr. Boros György,
egyházi főjegyző,
alelnök

Dr. Gál Kelemen,
főgimn. tanár,
alelnök.

Vári Albert,
főgimn. tanár,
alelnök.

Dr. Borbély István,
kollégiumi igazgatótanár,
főtitkár.

Hadházy Sándor,
egyházi pénztárnok,
pénztárnok.

Kovács Kálmán
püspöki titkár,
ellenőr.